

80 w 2025 (616)

Felieton: Sprawdź, czy nie jesteś cieniem

Data publikacji: 23.12.2025 / Autor: Kacper Borkowski

Często słyszy się opinie, jakoby któraś ze ścieżek metodycznych była “gorsza” od pozostałych. Czy faktycznie da się jednoznacznie uporządkować poziomy naszej Organizacji od najlepszego do najgorszego? A może gradacja metodyk występuje ze względu na “jakość” ich przedstawicieli? Zachęcam do refleksji nad tym tematem, rozpoczynając od spojrzenia na siebie.

Metodyka nie ma znaczenia

Kiedy przestajesz jeździć na obozy, czy to stałe, czy wędrowne, wypadasz z rytmu – niezależnie od tego, w jakiej działasz jednostce. Kolejna akcja letnia w ogrzewanej szkole / ośrodku wypoczynkowym lub w ogóle wakacje bez akcji letniej, ładując telefon w pokoju i biorąc codzienny, gorący prysznic – gdy nawet jednej nocy nie spędzasz pod gołym niebem lub w namiocie, puszczaństwo powoli znika z Twojego życia. Pewnie nawet na odprawy drużyny, szczepu czy hufca spotykasz się częściej na pizzę, jesz ciastka w czyimś domu, albo w ogóle widzicie się za każdym razem online, bo na wypad do lasu szkoda Wam czasu, albo pogoda nie ta.

Kiedy rozpałałeś ostatnio ognisko? Kiedy zmokłeś na deszczu w lesie? Kiedy ubrudziłeś ręce żywicą? Kiedy zbudowałeś jakąś konstrukcję obozową? Kiedy byłeś na wędrownicy? Kiedy ugotowałeś coś na kuchni polowej?

Sprawdź, czy się nie rozleniwiłeś i jaki dajesz przykład, niezależnie od metodyki, która jest dla Ciebie wiodąca:

Szybki test na to, czy jesteś cieniem

Za każde pytanie możesz uzyskać od 1 do 5 punktów wg schematu:

1 2 3 4 5 Twoja odpowiedź – ilość punktów

Przykład:

Odp. A Odp. B Odp. C Odp. D Odp. E **4**

Do Ciebie pasuje odpowiedź D, więc wpisujesz sobie 4 punkty.

Zaznaczaj w zgodzie z własnym serduszkim. A więc do dzieła:

Kiedy ostatnim razem spędziłeś noc na harcerskim obozie?

4 i więcej lat temu	3-4 lata temu	2-3 lata temu	1-2 lata temu	mniej niż rok temu
---------------------	---------------	---------------	---------------	--------------------

Kiedy ostatnim razem myłeś się wodą z jeziora / w warunkach obozowych?

Tylko wanna / prysznic.	dwa lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	a niby jak inaczej?
-------------------------	------------------------	---------------	--------------------	---------------------

Kiedy ostatnim razem zdobyłeś sprawność harcerską?

to panie, nie mam na mundurze sprawności	rok temu i więcej	mniej niż rok temu	w zeszłym miesiącu	będzie w jutrzejszym rozkazie
--	-------------------	--------------------	--------------------	-------------------------------

Kiedy ostatnim razem ułożyłeś harcerskie ognisko?

nie wiem, ale dla pewności podlałbym benzyną	rok temu i więcej	mniej niż rok temu	w tym miesiącu na zbiórce	wczoraj, a niby jak zakończyć dzień?
--	-------------------	--------------------	---------------------------	--------------------------------------

Kiedy ostatnim razem gotowałeś jedzenie na kuchni polowej?

lol, tak przecież można się ubrudzić	rok temu i więcej	mniej niż rok temu	w tym miesiącu na zbiórce	dzisiaj, gotuję tylko na kuchni polowej
--------------------------------------	-------------------	--------------------	---------------------------	---

Kiedy ostatnim razem zmokłeś na deszczu w lesie?

jak pada, to nie wychodzę z domu	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	jak pada, to zostaje w namiocie
----------------------------------	----------------------	---------------	--------------------	---------------------------------

Kiedy ostatnim razem ubrudziłeś ręce żywicą?

ręce mam zawsze czyste, nakremowane	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	niedawno - ręce, spodnie i koszulkę
-------------------------------------	----------------------	---------------	--------------------	-------------------------------------

Kiedy ostatnim razem zbudowałeś jakąś konstrukcję obozową?

mój max. to rozpadająca się latryna	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	mieszkam w podwyższonej dyszce
-------------------------------------	----------------------	---------------	--------------------	--------------------------------

Kiedy ostatnim razem wykonałeś coś z zakresu zdobnictwa obozowego lub robiłeś "coś puszczańskiego"?

mój max. to lilijka z szyszek	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	jem obiady wystruganą samemu łyżką
-------------------------------	----------------------	---------------	--------------------	------------------------------------

Kiedy ostatnim razem byłeś na wędrownicy?

tylko Bolt lub auto rodziców, prowadzone przez ich samych	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	dziś, bo nie rozstaję się z plecakiem i namiotem
---	----------------------	---------------	--------------------	--

Kiedy ostatnim razem dokonałeś wyczynu wędrowniczego?

dziś rano wiążąc buty	2 lata temu i więcej	1-2 lata temu	mniej niż rok temu	dbam o regularne wyczyny i stawianie sobie wyzwań
-----------------------	----------------------	---------------	--------------------	---

Ile minęło czasu od otwarcia próby na Twój stopień (licz od zdobycia aktualnego, jeśli nie otworzyłeś kolejnej próby)

2 lata i więcej	1-2 lata	0,5-1 rok	mniej niż pół roku	jestem hm-em ☐
-----------------	----------	-----------	--------------------	---------------------------------------

harc-ciniąs	harc-meh	harc-ok	harc-git	harc-mistrz	suma Twoich punktów
12-19	20-29	30-39	40-49	50-60	

Jesteś git?

Bo jak nie, to lepiej bierz się do roboty. Pojedź na obóz, rozpal ognisko, zdobądź sprawność, czy coś takiego.

Oczywiście można się spierać, że pytania były złe i opcje do wyboru też były złe. Jeśli tak, to zastanów się w głębi swojego harcerskiego serduszka: Ile w Tobie jest harcerza? Czy młody harcerz, będący dopiero na początku tej ścieżki, mógłby na Ciebie spojrzeć i powiedzieć, że chciałby być takim kozak-druhem jak Ty?

Zachęć do refleksji również innych druhów z Twojego otoczenia – i zuchmistrzów, i mistrzów metodyki harcerskiej, i wędrowniczej. Być może warto wybrać się na wypad do lasu lub na mały turniej technik harcerskich, aby sprawdzić, czy dalej jesteście takimi kozakami jak za dawnych lat w drużynie.

Możecie też zagrać w grę. Jaką? Terenową, rzecz jasna.

PS: Wyszło mi, że jestem ok, więc biorę się do roboty, żeby być git – zobaczymy się na szlaku?

Fot: Bartosz Skupień

[Kacper Borkowski](#)

Był drużynowym gromady, hufcowym, komendantem szkoły instruktorów, działał na różnych funkcjach w komendzie chorągwi. Współtworzył Wiedzę Zuchmistrzowską i

Atlas Kompetencji, więc jeśli chodzi o zuchmistrzostwo i kształcenie, to coś-niecoś potrafi. Prywatnie mąż, ojciec i architekt.